

ZORBALIK TÜRLERİ

FİZİKSEL ZORBALIK

Vurmak, itmek, tükürmek, eşyalarına zarar vermek gibi davranışlarla doğrudan fiziksel güç uygulanmasını içermektedir.



SÖZEL ZORBALIK

sim/lakap takmak, hakaret etmek, bağırarak gibi olumsuz sözel ifadelerin kullanılmasını içermektedir.

İLİŞKİSEL/SOSYAL ZORBALIK

sim/lakap takmak, hakaret etmek, bağırarak gibi olumsuz sözel ifadelerin kullanılmasını içermektedir.



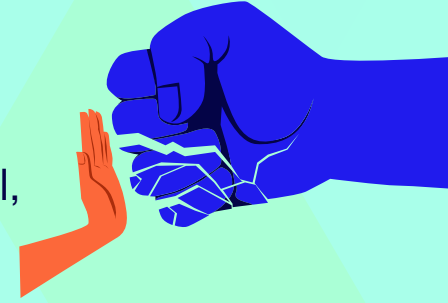
SİBER ZORBALIK

Rahatsız edici mesaj atmak, fotoğraflarını izinsiz paylaşmak, sosyal medya hesabını ele geçirmek gibi elektronik iletişim araçlarıyla yapılan davranışları içermektedir.



AKRAN ZORBALIĞI VELİ BİLGİLENDİRME BROŞÜRÜ

Akran zorbalığı “Bir öğrencinin bir veya daha fazla öğrenci tarafından tekrar eden biçimde olumsuz davranışlara (fiziksel, sözel ve/veya psikolojik) maruz kalması” olarak tanımlanmaktadır. Zorbaliğı diğer saldırganlık türlerinden ayırt eden özellikleri ise; gücün kasıtlı ve kötü kullanımı, zorbalığın tekrarlılığı ve zorbalığa katılan taraflar arası fiziksel ya da psikolojik güç dengesizliğinin bulunması olduğu belirtilmektedir.



AKRAN ZORBALIĞI NEDİR?

Araştırmalar, akran zorbalığının okul öncesi dönemde başladığını, ilkokulun sonlarına doğru arttığını, ortaokulda en üst seviyeye ulaştığını ve lisenin son sınıflarındaysa azaldığını göstermektedir.

AKRAN ZORBALIĞINI NASIL ANLAYABİLİRSİNİZ?

Çocuklar ve ergenler zorbalık yaptıklarını veya zorbalığa maruz kaldıklarını yetişkinlere doğrudan anlatmayabilirler.

Bazı işaretler akran zorbalığı durumları hakkında bizlere bilgi verebilir. Bu işaretler, zorbalık dışındaki nedenlerden de kaynaklanıyor olabilir ancak mutlaka önemsenmeli ve takip edilmelidir.

ÇOCUĞUNUZUN ZORBALIK YAPTIĞINI GÖSTEREN İŞARETLER

- Farklı ortamlarda saldırgan davranışlar gösterme
- Öğretmen ve yetişkinlerin sözünü dinlememe, onlara karşı gelme
- Akranlarını baskıyla yönetme ve kontrol etme
- Başkalarının duygularına karşı duyarsız olma, zayıf empati becerisi

ÇOCUĞUNUZUN ZORBALIĞA MARUZ KALDIĞINI GÖSTEREN İŞARETLER

- Vücudunda morluk, çizik, yara gibi belirtiler
- Okuldan kıyafetleri yırtılmış, dağılmış, kirli olarak dönmesi
- Normalde okulu sevmesine rağmen okula gitmek istememesi
- İçeride kapanma, ağlama
- Her an kötü bir şey olacakmış gibi endişeli ve tedirgin davranma
- Arkadaşlarıyla birlikte olmak istememe, kendini uzaklaştırma
- Fiziksel belirtiler (baş ağrısı, karın ağrısı vb.)



ÇOCUĞUNUZ ZORBALIK YAPIYORSA NELER YAPABİLİRSİNİZ?

- Çocuğunuzla zorbalık hakkında konuşun.
- Zorbalık davranışlarına onay vermediğinizi belirtin.
- Zorbalığa neden olan davranışları ortadan kaldırmaya çalışın.
- Fiziksel ceza vermeyin.
- Çocuğunuzun sosyal ve duygusal becerilerini (paylaşma, yardım etme, empati, duygularını ifade etme) geliştirmesini destekleyin.
- Okulu bilgilendirin ve gerekirse destek alın.



ÇOCUĞUNUZ ZORBALIĞA MARUZ KALİYORSA NELER YAPABİLİRSİNİZ?



- Çocuğunuzla konuşun ve onu destekleyin.
- Zorbalıkla baş edebilmesi için ona yardımcı olun.
- Çocuğunuzun sosyal ve duygusal beceriler geliştirmesini konusunda destekleyin.
- Çocuğunuza değerli olduğunu ve zorbalığa maruz kalmasının onun suçu olmadığını hissettirin.
- Okulu bilgilendirin ve gerekirse destek alın.

ZORBA ÇOCUKLARIN ÖZELLİKLERİ

- Saldırgandırlar, çabuk öfkelenirler, kin tutarlar.
- Hakimiyet ve baskı kurmaya güçlü ihtiyaçları vardır.
- Duygu ve davranışlarını kontrol etmekte zorlanırlar.
- Özsaygıları düşüktür.
- Empati yapma yetenekleri yok denecek kadar azdır.
- Kendilerine bakışları olumludur.
- Otoriter ebeveynlere sahiptirler, sorunlu aile ve çevreden gelirler.
- Kurallara uymazlar, disiplin anlayışı gelişmemiştir.



ZORBALIK DAVRANIŞINA MARUZ KALAN ÇOCUKLARDA GÖRÜLEN ÖZELLİKLER

- Saldırgandırlar, çabuk öfkelenirler, kin tutarlar.
- Hakimiyet ve baskı kurmaya güçlü ihtiyaçları vardır.
- Duygu ve davranışlarını kontrol etmekte zorlanırlar.
- Özsaygıları düşüktür.
- Empati yapma yetenekleri yok denecek kadar azdır.
- Kendilerine bakışları olumludur.
- Madde kullanımına ve küfürlü konuşmaya meyillidirler.
- Psikiyatrik problemler yaşarlar, mutlu değildirler.
- Otoriter ebeveynlere sahiptirler, sorunlu aile ve çevreden gelirler.
- Kurallara uymazlar, disiplin anlayışı gelişmemiştir.

AİLELERE ÖNERİLERİMİZ

- Zorbalığa maruz kalan çocukların; aileler ve öğretmenler tarafından fark edilmesi, zorbalığın önlenmesi açısından çok önemlidir.
- Aileler çocuklarının diğer arkadaşlarının yanında popüler olması yönündeki arzularını, çocuklarına yansıtmaktan kaçınmalıdır.
- Aileler çocuklarına daha çok zaman ayırmalı, zorbalık davranışlarına karşı daha dikkatli ve ilgili olmalıdır.
- Ailelerin belli zaman dilimleri içerisinde çocuklarını üzen veya kızdıran arkadaşları olup olmadığını kontrol etmeleri; çocuklarının zorbalığa kurban veya zorba olarak katılmasını önlemede faydalı olacaktır.
- Çocuğu zorbalığa karışan ailenin öncelikle çocuğunu dikkatle dinlemeli, çocuğuna nasıl yardım edebileceği üzerinde düşünmeli, okul ile iş birliği yapmalı ve olanak varsa okul dışı uzmanlardan da destek alarak çözüm üretmede işbirliğine açık olmalıdır.
- Zorba ve zorbalık kurbanı olan öğrenci aileleri, çocukları ile empati kurmalı ve durumu tartışmak yerine çocuklarının duygularını ve hissettiklerini anlamaya çalışmalıdır.
- Ailelerin, başka ebeveynlerle ve öğretmenlerle konuşarak ortak çözüm yolları belirlemeye çalışması yararlı olacaktır. Çözüm için aile çocuğunu zorlamamalı çocuğun hazır olduğundan emin olduğunda bu çözüme başvurmalıdır.